

Rovfuglegruppens 50-års jubilæum, 30. oktober 2021, essay

Jeg holder af rovfuglene

Ligesom Dan Turell holdt af hverdagen, holder jeg af rovfuglene. Både de almindelige langs veje og skovkanter og de eksotiske, når de lægger vejen forbi. De kan noget, dem med krumme kløer og skarpe næb. Dræbe, flænse og partere. De er frygtindgydende tæt på med deres skarpe blikke, der langt overgår selv de bedste ornitologers dyre linser. Zeiss, Leica og Swarovski pak sammen, når rovfugleøjets optik er i action, I har ikke en chance.

Der er noget særligt ved rovfuglene, både de store og imponerende, de flyvende døre, og de små og hurtige, dværgfalkene, der som vandrette projektiler stryger lavt over landskabet en majdag på vej mod yngleområdet på fjeldet. Kun i glimt ser vi dem, for de har travlt. Deres større slægtninge blandt falkene, de helt store krabater, jagtfalken og vandrefalken, er veritable dræbermaskiner. Tilsyneladende fredelige og dovne, men med en dræberkraft i krop og klør, der sætter andre fugle skakmat. Når de sylespidse kløer gennemborer brystkødet i en flygtende krikand, er livet slut. At se dem dræbe giver kuldegysninger. Der er ingen nåde. Det er fascination og dramatik i realtid. Forestillingen kan aldrig bestilles på forhånd, den udspiller sig bare, hvis man er der på rette tid og sted.

Min hverdagsfalk er tårnfalken, den er der altid. Uden for yngletiden kommer den hver aften strygende i skumringen for at sætte sig til rette for natten på kirketårnet, hvor jeg kan se den fra mit værelse. Det er rart at vide, når jeg lægger mig under dynen, at den lille smukke rødbrune sag sidder og sover på gesimsen deroppe.

Jeg holder af rovfuglene, når jeg sidder på en klittop i Skagen en majdag og spejder efter dem i horisonten mod sydvest over Hulsig Hede. Intet kan forudsiges og slet ikke rovfuglenes træk. En prik i det fjerne opdages, den kommer tættere på og klimaks nås, når ørnens vingefang tegner skygger i marehalmen, når den passerer mig. Godt jeg ikke er dens bytte. Andre gange passerer hundredvis af kredsende våger som en myggesværme i to kilometers højde. Det giver livsglæde og udfordringer med artsbestemmelsen. Rovfuglene kan noget. Gør noget ved os. Ved ikke, hvad det er, for en rød glente er jo en rød glente, og de er stort set ens. Men der er noget uimodståeligt, hver gang den krydser min vej. Jeg må se på den i kikkert. Tage et foto. Den er bare så smuk. Hver gang. Det er en gratis glæde. Det giver livskvalitet. For os der holder af rovfuglene.

Jeg holder af fiskeørnens udstrakte ben med de sylespidse kløer, når den rammer ryggen af en fisk i åen neden for kirken, hvor jeg bor. Desværre ser jeg den kun på træk her, men jeg ved, hvor den har sin rede med sine unger. Jeg bliver glad bare ved tanken. Pandion din lækre fugl.

Når jeg ser den gamle bredskuldrede konge sidde rank på en pæl på heden en diset morgen bliver jeg ydmyg og lille. En gang skogrede urfuglen her på de vidtstrakte hedeområder, men nu hersker dem med krumme kløer og spidse tænder: ulven, kongeørnen, havørnen og de graciøse skønheder hedeheg og blå kærhøg.

Tidligere tiders voldsomme forfølgelse er afløst af fremgang og stabilitet for de allerfleste. Det er en sejr for glæden ved fuglene. Tak til dem, der fik forbudt jagten, giften og ægsamleriet. Det var en lang kamp, der tog 100 år. Nu har de fred, selvom formørkede sjæle stadig ulovligt skyder, forgifter og fanger vores rovfugle. Også det får en ende en dag!

Jeg holder af rovfuglene og dem, der passer på dem. Godt kæmpet og tillykke med de 50!